

La Cambra alerta que el risc d'enquistament de la inflació i la manca d'aprovisionaments pot fer revisar a la baixa la previsió de creixement del PIB de 2022

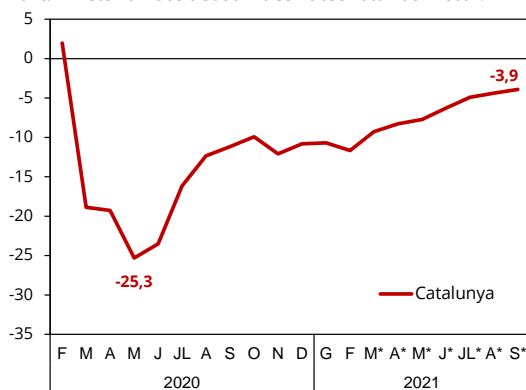
- Segons l'Enquesta de Clima del tercer trimestre, el 61% de les empreses industrials (56% a la construcció i 53% al comerç) tenen problemes de subministrament.
- El 25% de les empreses industrials i del comerç han augmentat els preus.

Barcelona, 27 d'octubre de 2021.- La fi de l'estat d'alarma i el control de la variant Delta del coronavirus han permès que la recuperació de l'economia catalana s'hagi accelerat el tercer trimestre —en bona part gràcies a la favorable evolució del turisme domèstic—, i que l'empresariat afronti el quart amb unes expectatives de creixement positives. De fet, el PIB podria acabar l'any 2021 un 3,9% per sota del nivell precrisi. Aquestes són les principals conclusions de **'l'Informe de conjuntura catalana del tercer trimestre de 2021'**, fet per l'equip d'AQR-Lab de la UB i la Cambra de Comerç de Barcelona.

L'economia catalana ha entrat en la segona part de l'any amb un creixement robust tant pel que fa als indicadors de mercat laboral com de creació d'empreses, que cada vegada s'acosten més a nivells precrisi: el nombre d'assalariats "efectius" estaria al setembre només un 3,9% per sota del mateix mes de 2019, i el nombre d'empreses actives un 1,2% per sota. Però, en contraposició amb els bons indicadors de conjuntura, els riscos que amenacen la recuperació són cada vegada més alts: **les tensions inflacionistes i els problemes d'aprovisionaments.**

Assalariats "efectius" (assalariats descomptats ERTOS) en règim general (Taxes variació interanuals en %).

Font: Ministeri d'Inclusió Social i la SS i Observatori del Treball.

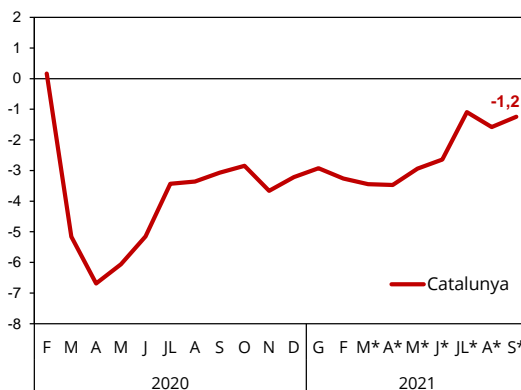

Nota: Mitjana mensual.

(*) Variació respecte al mateix mes del 2019.

Empreses actives

(Taxes variació interanuals en %). Font: Ministeri d'Inclusió Social i la SS.

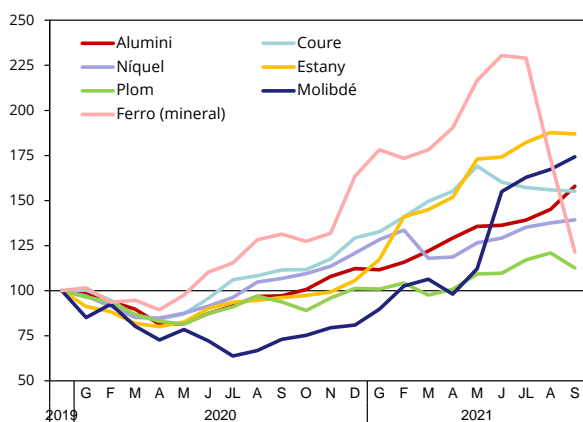

Els riscos vinculats a la inflació, les matèries primeres i la manca d'aprovisionaments augmenten

Tot i el context positiu que marquen els indicadors de conjuntura del tercer trimestre i les perspectives empresarials per al quart, no cal perdre de vista que els riscos a curt i mitjà termini han augmentat. D'una banda, el fort increment del preu de les matèries primeres i l'energia suposa una amenaça per a la recuperació si aquesta es trasllada als preus industrials finals i, d'aquests, als preus finals de consum. D'altra banda, hi ha el risc d'efectes de segona ronda en els preus no energètics i en els salaris si l'increment temporal de preus energètics acaba traduint-se en increments salarials, iniciant així una espiral preus-salaris.

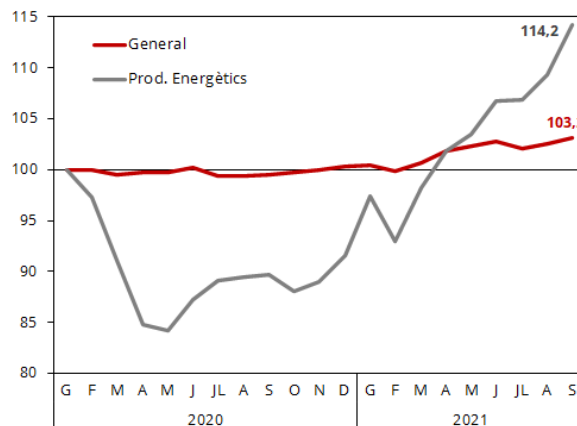
Preus dels metalls

(Índex Mitjana 2019 = 100). Font: FMI

Índex de preus al consum (IPC). Catalunya

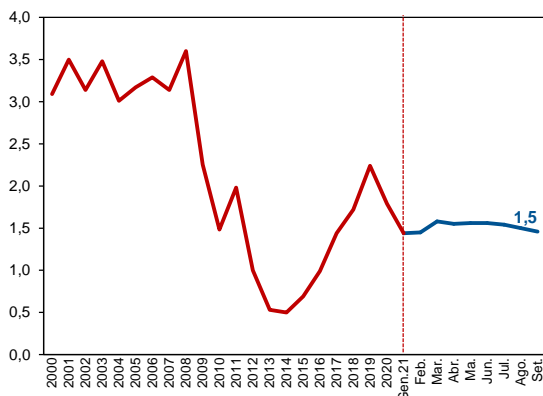
(Índex gener 2020 = 100). Font: INE

De moment, cap d'aquests riscos s'ha materialitzat. A Catalunya, la inflació ha escalat fins al 3,7% al setembre, però es deu pràcticament en exclusiva a l'increment dels preus vinculats a l'energia (que al setembre són un 14% superiors als d'abans de la crisi), sense veure's una afectació significativa en la resta de productes de consum inclosos els aliments, tal com mostra el **baix nivell de la inflació subjacent (0,8%)**. Per altra banda, les empreses catalanes no han repercutit, de moment, l'**alça de costos als preus finals ajustant temporalment els seus marges**. Finalment, els **incrementos salarials pactats en convenis col·lectius es mantenen força continguts en l'1,5% fins al setembre**. Només en aquelles ocupacions com la construcció, les TIC i els serveis professionals on la demanda supera l'oferta de professionals, els increments salarials pactats en conveni superen el 2%.

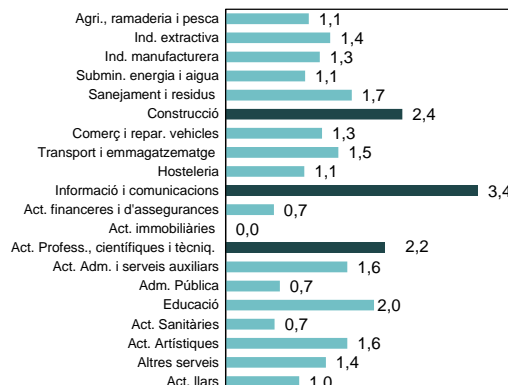
Salari pactat en convenis col·lectius. Espanya.

(Taxes variació interanual en %). Font: Min.Treball

Salari pactat en convenis per sector d'activitat.

Espanya. (Taxes variació interanual en %, acumulat fins a setembre 2021). Font: Min.Treball

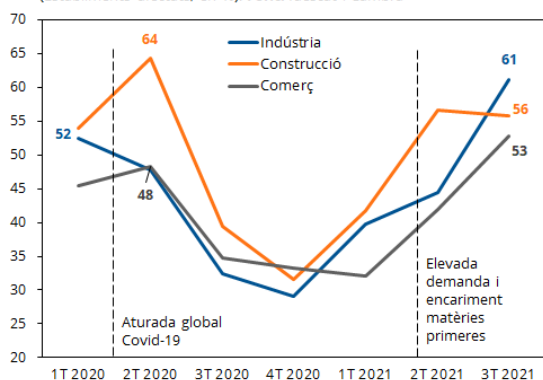

Un risc afegit i complementari a la pressió inflacionista és la dificultat de disposar d'aprovisionaments que està patint la indústria, la construcció i el comerç, i que pot provocar aturades en la producció. Segons el mòdul empresarial de l'Enquesta de Clima del 3T de la Cambra i l'Idescat, **el 61% de les empreses industrials catalanes tenen problemes d'aprovisionaments (un 56% en el cas de la construcció i un 53% al comerç)**, un percentatge superior al del pitjor moment del tancament de fronteres per la Covid-19 el 2020 quan va afectar al 52% d'empreses industrials.

Fruit de tota aquesta problemàtica recent, a la que se sumen els efectes acumulats per la Covid-19, podem veure que avui **el 20% de les empreses catalanes tenen problemes de solvència i el 27% tenen problemes de liquiditat**, uns percentatges que augmenten en el cas de les microempreses.

Dificultat de disposar d'aprovisionaments. Enquesta de Clima empresarial

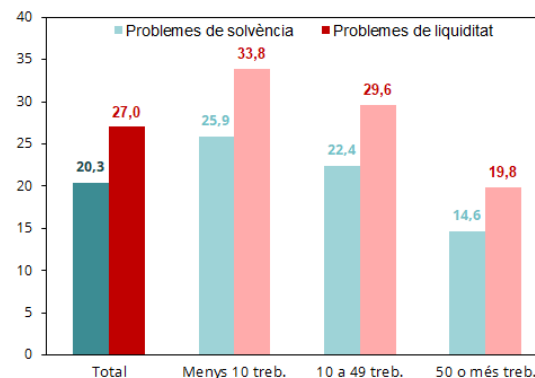
(Establiments afectats, en %). Font: Idescat i Cambra

Empreses amb problemes de solvència i de liquiditat.

3T 2021. Enquesta de Clima empresarial

(Establiments afectats, en %). Font: Idescat i Cambra

A hores d'ara els pronòstics apunten majoritàriament a que es tractaria d'un **fenomen transitori** fruit d'una recuperació intensa i sincronitzada a tot el món que està pressionant la capacitat de producció i **que podria finalitzar a mitjans de l'any vinent**. Tanmateix, si els augments de preus de les matèries primeres o la falta de béns intermedis a la indústria i la construcció es perllonguen en el temps, les empreses acabaran repercutint l'increment de costos sobre els preus i els salaris podrien augmentar per recuperar el poder adquisitiu, convertint en estructural el que ara és un fenomen conjuntural.

Per evitar aquest risc, caldria fer tot un seguit de **mesures**: 1) **contenir els increments dels salaris generalitzats** transitòriament (també els públics), però alhora s'hauria de compensar temporalment als col·lectius més afectats per l'augment de l'energia (transportistes, famílies vulnerables, sectors intensius en consum energètic...); 2) **augmentar l'oferta de professionals** en aquelles activitats més tensionades com ara la construcció —on l'execució dels fons Next Generation suposarà un factor de pressió afegit—; 3) **evitar pujades fiscals a curt termini** que posin més pressió sobre les empreses per repercutir l'increment de costos i, 4) finalment, caldria impulsar una **nova política industrial** a Catalunya que creï les condicions necessàries per impulsar la innovació, per crear llocs de treball de qualitat i per promoure un creixement compatible amb el medi ambient.

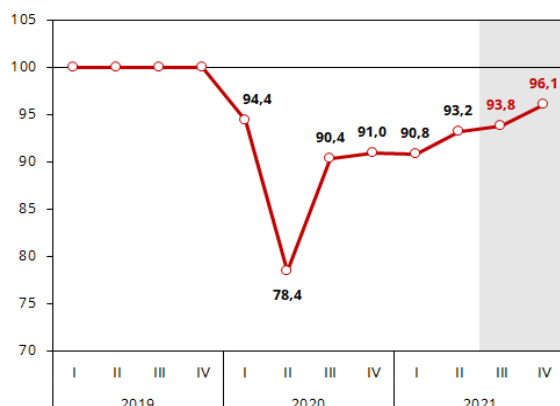
El ritme de creixement del PIB en la segona part de l'any es manté dinàmic

Tornant a l'informe de conjuntura del tercer trimestre, tant les nostres previsions com els resultats de l'Enquesta de clima empresarial apunten a que **l'activitat econòmica ha agafat embranzida el tercer trimestre i continuarà la senda de recuperació en el quart**.

L'estalvi acumulat de les famílies al llarg de bona part del 2020, sumat a la demanda embassada, estaria donant un impuls afegit al consum privat que, juntament amb l'increment de les exportacions, protagonitzarà el creixement dels propers mesos. **La inversió productiva, per la seva banda, podria retardar la seva embranzida a l'any 2022** a l'espera que s'esvaeixin els riscos que ara envolten la cadena de subministraments i els preus de l'energia, i a l'espera de la posada en marxa dels fons Next Generation el 2022.

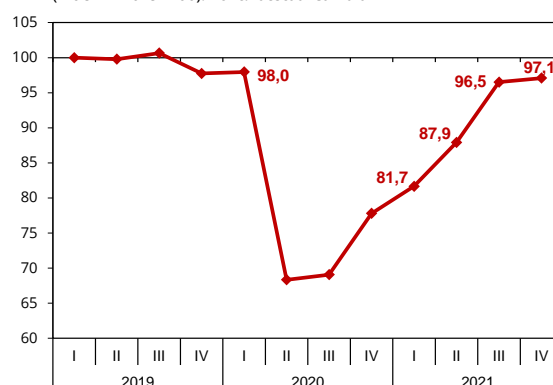
En la mateixa línia, **l'empresariat afronta amb optimisme el quart trimestre**. L'Indicador de confiança empresarial creix un 25% a Catalunya respecte al quart trimestre de 2020, i se situa ja només a 2,9 punts de recuperar el nivell precrisi (1T del 2019). Per territori, la confiança empresarial el quart trimestre només retrocedeix a la demarcació de Tarragona, probablement pel pes del sector petroquímic que està sent un dels més afectats per l'alça dels preus (especialment del gas natural). Per activitat econòmica, la confiança empresarial només retrocedeix en el sector del comerç, molt afectat per la competència de les grans plataformes online.

PIB Catalunya 2019=100. Corregit d'estacionalitat
Font: Idescat i Cambra

Nota: estimació d'AQR-Cambra per al III i IV trimestres de 2021

Indicador de Confiança Empresarial Harmonitzat
(Índex IT 2019=100). Font: Idescat i Cambra

Previsió de creixement del PIB a Catalunya del 6,1% el 2021 i 6,5% el 2022, sense materialització dels principals riscos

Finalment, el nostre quadre macroeconòmic de previsions per a Catalunya el 2021-2022 apunta a una recuperació gradual que permetria recuperar el nivell de PIB precrisi l'any vinent. Concretament, revisem dues dècimes a la baixa la previsió de 2021 i 2022 respecte a l'informe de conjuntura de juliol, fins al 6,1% i 6,5% respectivament.

Aquestes previsions no contempnen la materialització dels riscos esmentats anteriorment. De materialitzar-se aquests riscos, és molt possible que el creixement del PIB de 2022 estigui més a prop del 5% que del 6% i la recuperació dels nivells precrisi no s'assoliria fins al 2023. De fet, la nostra previsió central és que la inflació se situarà en el 2,7% en mitjana l'any 2021 i es reduirà al 2% el 2022.

També cal dir que el quadre de previsions parteix de les estimacions oficials de creixement del PIB del primer i segon trimestres de 2021 publicades per Idescat, que no s'han revisat a la baixa com les de l'INE. En cas que es produís una revisió en les xifres d'Idescat, també afectaria a les nostres previsions de creixement.

Previsions macroeconòmiques per a l'economia catalana 2021-2022

(Taxes variació interanuals, excepte taxa d'atur en %)

	2020	2021 (P)	2022 (P)
Producte Interior Brut	-11,5%	6,1%	6,5%
Consum Privat	-12,5%	5,7%	5,3%
Consum Públic	5,1%	3,3%	2,3%
Formació Bruta de Capital	-13,6%	6,7%	8,1%
Exportacions	-22,6%	12,1%	12,4%
Importacions	-18,7%	11,7%	10,8%
VAB agricultura	-2,6%	2,2%	3,1%
VAB indústria	-9,0%	6,2%	6,2%
VAB construcció	-15,4%	8,5%	7,8%
VAB serveis	-11,7%	6,1%	6,5%
Índex Preus Consum (base 2011)	-0,4%	2,7%	2,0%
Ocupats	-9,0%	5,1%	4,2%
Taxa d'atur	12,6%	12,2%	11,6%

Nota: Les dades d'IPC i taxa d'atur són mitjanes anuals. (P) Previsió

Data d'actualització: 15 d'octubre 2021

Font: Idescat (any 2020) i Grup de Recerca AQR-UB (anys 2021 i 2022)